

VIII. JÉZUS CSODATÉTELEI I.

1/ Fő hangsúly: Jézus hatalma nagyobb a betegségekénél, s ez a hatalom ma, a mi életünkben is élő és ható.

Kognitív cél: Jézus csodatételeiről szóló evangéliumi történetek megismertetése.

Affektív cél: A gondviselésbe vetett bizalom erősítése, annak a mélyítése, hogy Krisztus hatalmasabb a minket körülvevő/fenyegető dolognál, életünket kezében tartó Úr.

Pragmatikus cél: Jézus nevének segítségül hívása a saját életünkben

Idő-tartam	Óra fő része	Feladat	Taneszköz, célhoz kapcsolódás, megjegyzés
2-3 perc	Órakezdés	- Jelentés, imádság.	
10 perc	Motiváció ráhangolódás előzetes ismeretek aktiválása	- Éneklés. - Előzetes ismereteink ószövetségi csodákról, Jézus csodáiról felsorolás szintjén. - A tankönyv motivációs feladata. (TK/52. old: beszélgetés arról, mit jelent betegnek, illetve egészségesnek lenni) - Activity – korábbról ismert bibliai csodák felismerése. - Bizalomjáték.	RÉ 226. dicséret /1 Bethesda taván közös beszélgetés, táblahasználat csoportmunka közös játék
20 perc	Ismeretek átadása, Feldolgozási javaslat	- A csoda fogalma, csoda a Bibliában. - A csodák „fajtái” (gyógyítási, halál feletti, természeti). - A gyógyítási csodák csoportosításai.	táblakép (Lásd: Ismeretek átadása, feldolgozás A pont) táblahasználat (Lásd: Ismeretek átadása, feldolgozás B pont)
10 perc	Munkáltatás Elmélyítés	- A tankönyvben szereplő öt gyógyítási csoda átbeszélése. – Kapcsolódva a csoportos megbeszélések eredményeihez.	csoportmunka: éltél-e már át csodát? - csoportos fogalom megbeszélés (Lásd: Munkáltatás, feldolgozás A pont)

1-2 perc	Házi feladat	„Az én életem csodája” – házi dolgozat készítése.	egyéni munka
----------	--------------	---	--------------

JAVASLAT TÁBLAI JEGYZETRE

Csoda fogalma: Isten beavatkozása a teremtéskor meghatározott természeti törvényekbe (TK. 59. old. fogalmak)

Csodák az Ószövetségben - példák:

- Átkelés a Vörös – tengeren
- A súnémi asszony fiának meggyógyítása
- Elizeus csodái

Csodák az Újszövetségben – Jézus csodái:

- I. **gyógyítási csodák**
- II. **Jézus hatalma a halál felett**
- III. **Jézus hatalma a természeti erők felett**

I. Gyógyítási csodák:

- a beteg kéri Jézustól a gyógyulást (vérfolyásos asszony, vak Bartimeus, 10 leprás)
- Jézus megy oda a beteghez (Bethesda-tavi gyógyítás)
- mások viszik a beteget Jézushoz (béna meggyógyítása)
- Jézus távolról gyógyít (kapernaumi százados szolgája)

VIII. JÉZUS CSODATÉTELEI II.

1/ Fő hangsúly: Jézus hatalma nagyobb a természeti erőknél, sőt a halálnál is.
Kognitív cél: Jézus csodatételeiről szóló evangéliumi történetek megismertetése.

Affektív cél: A veszteségek, félelmek érzelmi hátterének feltárása. A gondviselésbe vetett bizalom erősítése, annak a mélyítése, hogy Krisztus hatalmasabb a minket körülvevő dolgoknál, sőt a halálnál is. Életünket kezében tartó Urunk van, Jézus meglátja és segíti azokat, akiknek veszteségük van.

Pragmatikus cél: Annak erősítése, hogy diákjaink merjék imádságban Isten elé vinni félelmeiket, veszteségeiket.

Időtartam	Óra fő része	Feladat	Taneszköz, célhoz kapcsolódás, megjegyzés
2-3 perc	Órakezdés	Jelentés, imádság	
8 perc	Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<ul style="list-style-type: none"> - Éneklés. - Előző órán tanult gyógyítási csodák átisméltése. - Képek természeti csodákról. pl. Atlanti-óceán és Csendes-óceán találkozása, vagy Videó: Vihar lecsendesítése. - Videó a természet hatalmáról. 	<p>RÉ 338. dicséret</p> <p>feleltetés, vagy közös beszélgetés</p> <p>(Lásd: Motiváció, ráhangolódás D pont)</p> <p>(Lásd: Motiváció, ráhangolódás E pont)</p>
20 perc	Ismeretek átadása, feldolgozási javaslat	<ul style="list-style-type: none"> - A tankönyvben szereplő három feltámasztási csoda átbeszélése. - Jézus hatalma a természeti erők felett: a tankönyvben szereplő 3 természeti csoda átbeszélése. 	<p>csoportos megbeszélés a témában veszteségeinkről (lásd Munkáltatás, feldolgozás B pont)</p> <p>táblakép + csoportmunka: (lásd Munkáltatás, feldolgozás C pont)</p>
10 perc	Munkáltatás, elmélyítés	- Táblázatos összefoglalás a tanult csodákról.	(lásd Munkáltatás, feldolgozás E pont)
1-2 perc	Házi feladat	<ul style="list-style-type: none"> - Riport a meggyógyulttal. - Plakátkészítés. 	egyéni munka

JAVASLAT TÁBLAI JEGYZETRE

I. Jézus hatalma a halál felett:

- a naini ifjú feltámasztása:
- Jairus lányának feltámasztása
- Lázár feltámasztása

II. Jézus hatalma a természeti erők felett:

- a csodálatos halfogás
- az 5000 ember megvendéglése
- a tenger lecsendesítése

2/ Óravázlat(ok) leírása

JAVASOLT ÉNEK(EK)

„Krisztusom kívüled nincs kihez ...” (RÉ 226)

„Lelki próbáimban...” (RÉ 338)

„Bethesda taván” (Új Ének evangélikus énekeskönyv 163)

MOTIVÁCIÓ, RÁHANGOLÓDÁS

A) A ráhangolódás egyik lehetősége a tankönyv által is javasolt feladat (TK. 52. oldal: Beszélgetsek arról, hogy mit jelent betegnek, illetve egészségesnek lenni testi és lelki értelemben). Ez történhet csoportbontásban, ahol megbeszéljük a diákok a tankönyv által felvetett kérdést, majd egy csoporttag előmondja, hogy mire jutott a csoport, illetve történhet közös megbeszélés által is: mit jelent egészségesnek, illetve betegnek lenni lelki és testi értelemben. (Beszélgetést lehet kezdeményezni a fogyatékosról, esetleges testi, értelmi fogyatékos ismerősükről.)

B) „Activity” – a jól ismert játék kereteinek használata korábban már tanult csodaesemények előadásával. Ezek lehetnek az együtt tanult ószövetségi csodák, de ha a diákoknak előzetes újszövetségi ismeretük is van (pl. egyházi általános iskolába jártak), akkor ilyen történetek is bekerülhetnek.

C) Bizalomjáték – milyen lehet vakként élni az életet? Mennyire bízom meg „vakon” a társamban? Milyen érzés „újra” látni? A játék során a teremben lévő padokat, székeket elmozdítjuk, ezzel akadályt képezve a „vak” diák előtt, akinek bekötjük a szemét. Egyik társa utasításait kell követnie, s úgy eljutnia A pontból B pontba, lehetőleg úgy, hogy semminek ne menjen neki. A játék végi megbeszéléskor kérdezzük meg a bekötött szemű diákat, milyen érzés volt teljesen kiszolgáltatottnak lenni, pusztán arra hagyatkozni, hogy a társa milyen instrukciókat adott neki. A segítő diákat is megkérdezhetjük, milyen érzés az, hogy egy kiszolgáltatott ember teljesen rám van bízva, a testi épsége attól függ, hogy milyen instrukciókat adok neki.

D) Videó és rövid leírás egy természeti különlegességekről, ahol az Atlanti-óceán és a Csendes-óceán találkozik, de nem keverednek egymással:

<http://twice.hu/vilag/a-hely-ahol-ket-ocean-talalkozik-es-megsem-keveredik-ossze-elkepeszto-video>

Ugyanez megfigyelhető „kicsiben” hazánkban is, Tokajnál, ahol a Bodrog és Tisza folyók találkoznak:

http://termeszetbaratikor.network.hu/kepek/radine_zsuzsa_kepei_zemplenhegyseg_tokaji_hegy_termeszet_vilaga/bodrogtisza_torkolat-001

Ezek a jelenségek inkább csodálatosak, mint csodák, hiszen tudományosan megmagyarázható jelenségek. Ezzel szemben (bár számtalan próbálkozás volt rá), Jézus csodatételeit a természeti erők és a halál felett nem lehet tudományos magyarázattal alátámasztani. Ezért csoda.

E) A természet nem csak csodálatos, hanem néha félelmetes is. Az ember sokszor nem képes uralkodni a természet erején. Ilyen lehet egy szökőár, földrengés, vulkánkitörés stb. Az ember ilyenkor tehetetlen, csak menekülhet a természet ereje elől. Jézus Krisztus azonban úr a természet hatalma fölött.

Videó szökőárról: <https://www.youtube.com/watch?v=oWzdgBNfhQU>

Videó vulkánkitörésről: <https://www.youtube.com/watch?v=WgktM2luLok>

Amikor a vihar lecsap a Tisza-tóra, s a túrázó tehetetlen – a videóban a 34. perctől:

<https://www.youtube.com/watch?v=tinA6mF6RFI>

Jézus azonban lecsendesíti a vihart videó:

<https://www.youtube.com/watch?v=qMYh5isy7Vs>

ISMERETEK ÁTADÁSA, FELDOLGOZÁSA

Általános tudnivalók:

- A) A csodáról általában – orvosi csodák: hallottak-e már a diákok ilyenről? Miben és meddig reménykedik a beteg? Milyen lehet a hit hatása a gyógyulásra?

Hit és gyógyulás konferencia – Tímár Julianna, a Bethesda Gyermekkórház alapítványi munkatársának előadása:

<https://www.youtube.com/watch?v=1LSvB31Sjl8>

Nagyon fontos tudatosítani a diákokban, hogy Isten imádságainkra nem „automataként” válaszol, azaz nem biztos, hogy ha imádkozunk valakinek a gyógyulásáért, akkor azonnal meg is gyógyul. Vannak esetek, amikor imáink ellenére sem történik gyógyulás. Isten kegyelme azonban ilyenkor is jelenvaló. Példaként lehet hozni olyan sokak által ismert történeteket, amikor betegségük ellenére teljes, Krisztus melletti életet élnek emberek:

Nick Vujicic - <https://www.youtube.com/watch?v=HFmQTT87nmc>

<https://www.youtube.com/watch?v=BUcVs09zFps>

Joni Eareckson: https://www.youtube.com/watch?v=Ht7Cb_kHOTw

- B) A gyógyítási csodák csoportosításai más szempontok szerint: Jézushoz viszik a beteget, Jézus megy a beteghez, a beteg kéri a gyógyulást, Jézus távolról gyógyít.

Forrás: Dani László: Hittan 10; Kálvin Kiadó 2010. 73-82. old.

További fogalmak, háttérinformációk

Jerikó: A Jordán völgyében fekvő ősi város, a K-ről Palesztinába tartó út mentén, mind kereskedelmileg, mind halászatilag fontos helyen. Egyéb földrajzi adottságai is jók. A tengerszint alatt mintegy 250 m mélyen fekvő város bővizű oázisban terül el. Ezen a részen Plinius szerint is gazdagon tenyésztek a pálmafák az ókorban. Nem véletlenül nevezi a Biblia a „pálmák városa” néven is (5Móz 34,4). Az 1909-ben végzett ásatások e helyen egy, a Kr. e. 4-3. évezredben is létezett település nyomait mutatják. Ezt az erődítményt foglalta el Józsué a nevét viselő könyvben leírt módon, majd leromboltatta (Józs 6). A római korban különösen Nagy Heródes építkezései által fejlődött (téli palota, színház és hippodrom). Jézus korában az oázis vidékének datolya és balzsam termése híres. Az evangéliumok tudósítása szerint Jézus vakot (Lk 18,35-43; Mk 10,46-52), vakokat (Mt 20,29-34) gyógyított meg. Utolsó jeruzsálemi útján itt akarta látni Jézust a fővámszedőZákeus, akihez be is tér Jézus (Lk 19,1-10). Az irgalmas samaritánus történetének színhelye is a Jeruzsálemből Jerikóba vezető út volt (Lk 10,25-37).<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztven-bibliai-lexikon-C97B2/j-C9F46/jeriko-C9F98/>

Bethesda: Jeruzsálemben a Juhkapunál lévő tó neve (Jn 5,2). Két részből állt, egy É-i, és egy D-i tóból. Ezeket négy oszlopcsarnok vette körül, az ötödik pedig elválasztotta őket egymástól. A tónak gyógyító erőt tulajdonítottak, a néphit csodás elemeket társított a tó vizének mozgásához, és az itt bekövetkezett gyógyulásokat azzal magyarázta, hogy időnként angyal száll le a tóra, felkavarja annak vizét, és aki elsőnek lép be ezután a tóba, az meggyógyul.

Némelyek az 1Kir 1,33-38-ból ismert Gihón forrásra, a mai Mária forrásra gondolnak. Az 1956 óta folyó ásatások alapján megerősített az a feltevés, hogy Betesda, Jeruzsálemben a templomtér É-i városfalának K-i oldalán lévő tó, gyógyfürdő volt.

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztien-bibliai-lexikon-C97B2/b-C9942/betesda-C99DA/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJNVSI6IFsiTkZPX0xFWF9MZXhpa29ub2tfQzk3QjliX0sICJxdWVyeSI6ICJiZXRLc2RhIn0>

Vérfolyás: Női betegség, noha a kifejezés a férfiak gennyes váladékozását is jelöli (3Móz 15,19.25k.28.30). A folyásos asszony tisztátalan. Bármit megérintett, az is tisztátalanná vált. A tisztátalanság nem szűnt meg a vérzés elálltával (pl. menstruáció alkalmával), hanem még hét napot kellett várnia, és akkor lett teljesen tiszta (3Móz 15,19). A megtisztulás után áldozatot kellett bemutatnia (3Móz 15,28kk). Agonorrhikus eredetű vérfolyást abnormális, beteg jelenségnek tekintették, és megkülönböztették a menstruációtól. A Mt 9,20kk tudósít egy 12 év óta vérfolyásos asszonyról. Itt valamilyen betegesen erős menstruációs, vagy talán krónikus méhvérzésről lehet szó.

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztien-bibliai-lexikon-C97B2/v-CA809/verfolyas-CA831/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJNVSI6IFsiTkZPX0xFWF9MZXhpa29ub2tfQzk3QjliX0sICJxdWVyeSI6ICJiZXRUwMGU5cmZvbHlclTAwZTFzIn0>

Lepra, bélpoklosság: az élő szervezeteken kívül szaporodni nem képes Mycobacteriumleprae baktérium okozta, évek hosszú során fokozatosan kialakuló idült megbetegedés. - 1. A *Szentírásban*. Az ÓSz-ben szereplő héb. saraatszót ált. az 'Istentől megvert' jelentésű szó tövéből vezetik le... Az ÓSz-ben leprás lett Mózes, Mirjam, Naámán, 4 férfi Samária városkapuja előtt... A leprás egyént (mint K-en még napjainkban is) kitesztették. 2Kir 15,5 szerint a megbetegedett vagy gyanús személynek (még ha király volt is) el kellett távoznia az emberi társadalomból, s a közeledőket hangos szóval kellett figyelmeztetnie betegségére. Annak megállapítása, hogy valaki (v. valami) leprás-e, a pap feladata volt (3Móz 13,1-44.47-59) ... A gyógyulást is a papnak kellett megállapítania (14,1-32). A pap a bőr színéből, a sebek formájából, mélységéből és váladékozásából állapította meg a fertőzés fokát, egyúttal a tisztátalanság fennállását, vagy elmúltát is. ... Az ÚSZ-ben a lepra ugyanazt a betegséget jelöli, mint az ÓSZ-ben...

2. *Jellemzői.* A kórokozó a bőr sérülésein, az orrnyálkahártyán keresztül (belégzéssel), vagy fertőzött anyatejjel jut be a szervezetbe (kezeletlen, súlyos beteg tüsszentésével a baktériumok szétszóródhatnak a levegőben, ill. a gennyes váladékozással járó bőrelváltozások is fertőzőek lehetnek, ekképpen a leprás betegek jelentős hányadánál a megbetegedés fertőzött egyénnel való szoros és tartós együttlét után következett be). Az érintkezésnek kitett személyek 95%-a nem betegszik meg, mivel immunrendszerük legyőzi a fertőzést. Akiknél kifejlődik, a fertőzés az enyhétől a súlyos formáig változhat, de sok átmeneti formával is találkozhatunk. Mivel a mycobaktériumok a fertőzés környéki idegeket károsítják, ezeken a területeken csökken a tapintás-, a fájdalom-, valamint a hideg- és melegérzet, majd izomgyengeség is fellép, begömbülő lábujjakhoz és lelógó lábfejhez vezetve (az ujjak és végtagok az elüszkösödés miatt amputálódhatnak is. A lepromás leprában, mely a férfiak között 2x gyakoribb, baktériumoktól

hemzsegő kisebb-nagyobb dudorok, ill. különböző formájú kiemelkedések jelennek meg a bőrön. A leprás betegek eltorzult külseje (oroszlánarc) a fenti elváltozások végső következménye. A szőrzet kihullik, a betegek végtagjain fekélyek alakulhatnak ki. A vérárammal történő szóródás révén a belső szervek (lép, máj, vesék, herék, ritkábban a nyirokcsomók és az ízületek) is érintve lehetnek, mely a nagymértékű csontkárosodással (ami előbb-utóbb pl. az orr elvesztését is jelentheti) s a makacs orrdugulással, valamint a szemén kialakuló rendellenességek által okozott vakossággal s az elszaporodó száj- és gégefekélyekkel, ill. a társuló fertőzésekkel karöltve egy bizonyos idő elteltével a beteg ált. állapotának nagymértékű leromlásához s végső soron halálhoz vezethet. Forrás: <http://lexikon.katolikus.hu/L/lepra.html> <http://www.lepramisszio.hu/>

Nain: „kedves”. A Tábór-hegynek, a kis Hermón északi nyúlványánál, Sunem közelében (2Kir 4,32-37) fekvő kis város, Názárettől 9 km-re délkeleti irányban, Endor közelében. Kapernaumtól mintegy 50 km-re volt. Jézus ennek a városnak a kapujában támasztotta fel egy özvegyasszonynak egyetlen fiát nagy sokaság jelenlétében (Lk 7,11-17). - Ma egy kis arab falu: Nein. Igen szép kilátás nyílik belőle a jezréli síkságra és a dél-galileai hegyvidékre. A falu közelében a régi temető még mindig megvan, így egész pontosan követhető az az út, amelyen Jézus találkozott a halottat kísérő menettel, és jelt adott arról, hogy az ő ereje megtöri a halál hatalmát. Forrás: <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztyn-bibliai-lexikon-C97B2/n-ny-CA32B/nain-CA348/>

Özvegy:1. *Az ÓSZ-ben:* Az ÓSZ sokrétűen foglalkozik az özvegyek kérdésével, de csak a nők esetében, mivel a férfiak, ha özvegyen maradtak, nem szorultak jogi védelemre.

Ha egy asszonynak meghalt a férje, s gyermekei voltak, akkor a gyermekek, elsősorban az elsőszülött fiú kötelessége volt gondoskodni az özvegyen maradt anyáról. Az elsőszülött fiú ezért kapott kettős részt az örökségből. A nők vagyoni jogi helyzetéről keveset beszél a Biblia. Azzal a vagyonnal, amit a házasságba vitt, szabadon rendelkezett, sőt még gyarapíthatta is (Péld 31,16; 2Kir 8,5), s férje halála után is nyilván az övé maradt. Ez esetben viszonylag jó körülmények között éltek, köztiszteletben álltak, gyakran fiaikat is az ő nevükkel emlegették (1Kir 11,26; 2Sám 2,18.32).

Ha az özvegygyermektelen volt, akkor a törvény a sógorházasságrévén gondoskodott róla (5Móz 25,5kk). Ha az özvegygyermektelen volt, és a sógorházasság valamilyen ok miatt nem jöhetett létre, akkor, ha éltek a szülei, visszatért hozzájuk (1Móz 38,11; 3Móz 22,13). Ha sem a sógorházasság nem jöhetett létre, sem a szüleihez nem térhetett vissza, akkor az özvegyteljesen magára maradt, amit csak súlyosbított, ha kiskorú gyermekei voltak. A mózesi törvény sokoldalúan védelmezte és támogatta őket. Az özvegyetés árvát nem volt szabad nyomorgatni, jogaikból kiforgatni (2Móz 22,21kk; 5Móz 27,19). Az özvegy ruháját nem volt szabad zálogba venni (5Móz 24,17). Nagy ünnepeken gondoskodni kellett róluk, hogy ők is örülhessenek (5Móz 16,11.14). ... Jogaik felett Isten örködik, aki az árvák atyja, s az özvegyek bírása (2Móz 22,22k; 5Móz 10,18; Zsolt 68,6; 146,9; Péld 15,25). Ha az özvegyújra férjhez akart menni, ezt szabadon megtehetette. A főpap nem vehetett özvegyet feleségül, s papok is csak papok özvegyét vehették el (3Móz 21,14; Ez 44,22). ...

2. Az ÚSZ-ben: Jézus az özvegyek tekintetében sem eltörölni jött a törvényt, hanem betölteni. Keményen ostromozta az írástudókat, akik kiforgatják vagyonukból az özvegyeket (Mk 12,40; Mt 23,14). Az adakozásban (Mk 12,41kk) és az imádságban, állhatatosságban (Lk 18,1kk) példaként állítja őket tanítványai elé (vö. Lk 4,25k). Megesett a szíve a naini özvegyasszonyon, és feltámasztotta egyetlen fiát (Lk 7,11kk). Édesanyjáról még a kereszt gyötrelmei között sem feledkezett el (Jn 19,26k).

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-kereszttyen-bibliai-lexikon-C97B2/o-CA3F4/ozvegy-CA414/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJNVSI6IFsiTkZPX0xFWF9MZXhpa29ub2tfQzk3QjliX X0sICJxdWVyeS6ICJcdTAwZjZ6dmVneSJ9>

Zsinagógai elöljáró: A zsinagógának *laikus vezetése* volt, a gyülekezet három elöljárót választott. A zsinagógafő rendszerint egy társadalmilag tekintélyes ember volt, akinek feladata az istentisztelet szabályos és méltó voltára felügyelni. A másik tisztségviselő az alamiznaszedő. A harmadik a szolga, akinek szerepe a szolgálát segítése, pl. a tekercsek kézbe adása (Lk 4,20) és visszahelyezése, ill. a fegyelmezés végrehajtása. A zsinagógafő kért fel férfiakat imádkozásra, prédikálásra, néha kifejezetten az oda betérő idegenek közül (ApCsel 13,15). Minden felnőtt férfinak joga volt a zsinagógában szólni, az Írást magyarázni. Természetesen, ha volt jelen írástudó, tudását és tekintélyét elismerték, de külön tisztséget nem kapott. Ugyanígy történt papok esetében is: szívesen felkérték pl. áldásmondásra, de a zsinagógavezetésében nem jutott szerephez.

Forrás:

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-kereszttyen-bibliai-lexikon-C97B2/z-zs-CA85B/zsinagoga-CA88C/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJNVSI6IFsiTkZPX0xFWF9MZXhpa29ub2tfQzk3QjliX X0sICJxdWVyeSI6ICJ6c2luYWdcdTAwZjNnYSJ9>

Tetszhalál: (régiesen elrejtőzött), az az állapot, midőn az egyén semmi életjelt sem ad magáról; főképp a lélegzés hiánya. A szívműködés is annyira gyengülhet, hogy alig vehető észre; a bőr hideg és halovány s a személy a külső ingerekre nem reagál. A tetszhalál ki van zárva, ahol hullamerevség, halál- (hulla-) foltok, ráncos, zavaros szaruhártya a szemén - vannak jelen. Egyéb finomabb hullajelenségek is vannak, p. az izmok elektronikus árammal nem ingerelhetők, végbél hőmérséklete 27 C°-nál alacsonyabb stb. Forrás: <http://www.kislexikon.hu/tetszhalal.html>

Vihar a Galileai-tengeren: A hegyekről lezúduló szél hirtelen és heves viharokat támasztott, amely gyorsan elnyelhetette a könnyű kis halászhajókat. A Mk 4,36-39 egy ilyen vihar lecsendesítését őrzi.

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-kereszttyen-bibliai-lexikon-C97B2/t-CA6DE/tiberias-tenger-CA759/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJNVSI6IFsiTkZPX0xFWF9MZXhpa29ub2tfQzk3QjliX X0sICJxdWVyeSI6ICJ0aWJcdTAwZTlyaVx1MDBIMXMgdGVuZ2VvIn0>

Filmajánló, Kép, Festmény, Zene, Vers

A vérfolyásos asszony meggyógyítása: SS. Pietro et Marcellino katakomba, Róma IV.sz.

Forrás: <https://heidlgyorgy.com/2012/04/15/erintes/>

Jacques de Bie (1581-1640); Title: Healing of the woman diseased with an issue of blood; Date: ca. 1598

Forrás: <https://colonialart.org/artworks/3357a>

Videók: <https://www.youtube.com/watch?v=dM841HJQVQM>

<https://www.youtube.com/watch?v=rFPyPpV11cg>

Bartimeus: Eustache Le Sueur: Christ Healing the Blind Man

Forrás: https://id.wikipedia.org/wiki/Berkas:Eustache_Le_Sueur_003.jpg

Jan Luyken metszete, Jézus meggyógyítja a vakot (Phillip Medhurst gyűjtemény)

Forrás:

https://www.hazipatika.com/eletmod/tudomanyos_erdekessegek/cikkek/milyen_betegsegeket_gyogyitott_meg_jezus/20170413154244

A béna meggyógyítása: William Hole: The paralysed man let down through a roof to Jesus

Forrás: <http://truthbook.com/jesus-pictures/perseverance-picture>

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=90uA1nchQgE>

A 10 leprás meggyógyításához forrás: <http://www.lepramisszio.hu/tunetei/>

A Bethesda-tavi beteg meggyógyítása: Robert Bateman (1877) – The Pool of Bethesda

Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/Pool_of_Bethesda#/media/File:Robert_Bateman_-_The_Pool_of_Bethesda_-_Google_Art_Project.jpg

Giovanni Domenico Tiepolo (1759) - Jesus Healing the Paralytic at the Pool of Bethesda

Forrás: <http://www.rococo-in-art.org/Jesus-Healing-the-Paralytic-at-the-Pool-of-Bethesda,-c.1759-large.html>

A feltárt **Bethesda** ma.

Forrás: <http://www.idegenvezetesizraelben.ro/evangeliumi-keresztény-turak-izraelben.php>

Forrás: <http://www.seetheholyland.net/pools-of-bethesda/>

Forrás: <https://www.drivethruhistory.com/pool-of-bethesda/>

A naini ifjú. Forrás: <http://karmelitaikon.blogspot.hu/>

Woditzer Judit síremléke, Kőszeg – Jézus . feltámasztja a naini ifjút. Forrás: https://www.kozterkep.hu/~21525/Jezus_feltamasztja_a_naini_ifjut_Koszeg_1930.html

Jairus lányának feltámasztása: VasilyPolenov (1871) – The Raising of Jairus' Daughter

Forrás: <http://www.the-athenaeum.org/art/full.php?ID=239587>

Ilya Repin (1871) – Raising of JairusDaughter

Forrás: <https://www.wikiart.org/en/ilya-repin/raising-of-jairus-daughter2-1871>

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=dM841HJQVQM>

Lázár feltámasztása: Giotto (1304-1305): Lázár feltámasztása

Forrás: http://www.biblia.hu/muv_jkm/hq/jkm_h_34.jpg

Caravaggio: Lázár feltámasztása

Forrás: <https://mno.hu/grund/romaban-lathato-a-lazar-feltamasztasa-1084500>

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=vQDv3UDxBtI>

A csodálatos halfogás: Raffaello Sanzio: A csodálatos halfogás 1515

Forrás:

[https://hu.wikipedia.org/wiki/J%C3%A9zus_csod%C3%A1inak_list%C3%A1ja#/media/File:V%26A_-_Raphael,_The_Miraculous_Draught_of_Fishes_\(1515\).jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/J%C3%A9zus_csod%C3%A1inak_list%C3%A1ja#/media/File:V%26A_-_Raphael,_The_Miraculous_Draught_of_Fishes_(1515).jpg)

Az 5000 ember megvendéglése: sevillai festő (18.sz.)

Forrás: <https://www.europeana.eu/portal/hu/record/2032004/14818.html#&gid=1&pid=1>

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=N15eWRIYyBo>

<https://www.youtube.com/watch?v=dEDSab59Yic>

<https://www.youtube.com/watch?v=8E6cA28UB2w>

A tenger lecsendesítése:

Video – Reisinger János irodalomtörténész a Genezáret-tavi viharról:

<https://www.youtube.com/watch?v=hTcmkaGyOvs>

Forrás: <http://izraelbeutazunk.parokia.hu/hir/mutat/1060/>

Virtuális séta: <https://www.teologiablog.hu/virtualis-seta-galileai-tenger>

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=qMYh5isy7Vs&t=2s>

Vicces csodák: _____A Minden6ó c film 35:00-tól 36:00-ig
<https://www.youtube.com/watch?v=XgBFIL8JgpI>

PPT-s óravázlat a csodákról:

<https://drive.google.com/open?id=1QBudC3ZSbbkxoWGT-LWT4nHnJTM97xNx>

JAVASOLT ARANYMONDÁS, MEMORITER:

„...aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el!” Jn 6,37b

„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él!” Jn 11,25

RÖGZÍTÉS, ELMÉLYÍTÉS, HÁZI FELADAT

A) Az osztályt öt csoportra oszthatjuk, ahol a kiadott fogalmakat beszéljük meg tanári instrukciók alapján. A fogalmakat és kérdéseket, instrukciókat kis papíron a kezükbe adjuk, 4-5 diák beszélje meg az ott látottakat. Csoportmunka után az öt gyógyítási csoda megbeszélése az előzetes csoportmunkához kapcsolódva:

Az **1. csoport** fogalma a **hit- hiszékenység**: Mi a különbség a két fogalom között? Mit jelent számodra az egyik, mit jelent a másik fogalom? Hogyan használják ki az emberi hiszékenységet a reklámok, csalók?

Mit jelent a hit? Bibliai megfogalmazás: „A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés.” Zsid 11,1 – Mit jelent ez az Ige? Hogyan kapcsolódik hozzá a szívbeli bizalom?

Élő gerincműtét a Budapest TV-ben. <https://www.youtube.com/watch?v=OBcPGORiq1o>

Miben hisz egy beteg ember? Meddig megy el? Hogyan lehet ezt kihasználni? Tudnak-e a diákok olyan esetet, amikor valaki visszaélt azzal, hogy egy beteg ember mindent meg akar tenni annak érdekében, hogy meggyógyuljon? Az asszony „sok orvostól sokat szenvedett” – ez ma is előfordulhat, amikor „sarlatánok” akarják kihasználni a beteg ember hiszékenységét.

A csoportmegbeszélés alapján a **vérfolyásos asszony hitének** története – ő csak Jézus ruhája szegélyének a megérintésétől is gyógyulást remélt, pedig korábban már „sok orvostól sokat szenvedett”. Nem mindegy miben/kiben hiszünk! A Krisztusba vetett hit nem egyenlő a hiszékenységgel. Ő Krisztus hatalmában hitt, és abban, hogy még a ruha szegélyének megérintése is elég ahhoz, hogy gyógyulás történjen.

A **2. csoport** fogalma a **vakság**. Ismerős-e a „Láthatatlan kiállítás”? Mitől más egy vak ember élete? Ismernek-e ilyen személyt? Hogyan élnek? Hogyan közlekednek? Hogyan tudják megcsinálni a mindennapi dolgaikat? Hogyan olvasnak? (Ha van lehetőségünk, egy Braille írásos szöveget is a kezükbe adhatunk, ha mást nem, egy gyógyszeres dobozt.)

Ha van rá lehetőség, játszani is lehet a csoportban: bizalomjáték – az egyik diák szemét bekötjük, s az átrendezett teremben egy társa szavára kell közlekednie az asztalok és székek között. Merek-e „vakon bízni” a társamban? Kérdés: Hogy érezted magad, amikor semmit nem láttál és a társadban kellett „vakon megbíznod”? Mertél bízni benne? Hogyan érezte magát a vezető, akire rá volt bízva egy kiszolgáltatott társa?

A csoport megbeszélés után **Bartimeus történetének** átbeszélése - aki vak emberként kiszolgáltatott volt a környezete számára, koldulásból tengette mindennapjait, de Jézus közeledtét hallva, mert kiabálni, s nem lehetett visszatartani. Ő a legtöbbet akarta Jézustól: a teljes gyógyulást!

A **3. csoport** fogalma a **barátság**: meddig megyünk el a barátainkért? Mit teszünk meg értük, ők mit tesznek meg értünk? Esetleg lerajzolhatnak egy „igaz barátot”, a rá jellemző dolgok kiemelésével (pl. hűséges, mindig lehet rá számítani stb) Mit jelenthet a következő bibliai Ige: „Mindig szeret a barát, de testvérré a nyomorúságban válik.” (Péld 17,17) A csoportbeszélgetés kapcsán a **béna meggyógyítása** történetének átbeszélése. Mit tettek meg ezek az emberek a beteg társukért?

A **4. csoport** fogalma a **kiközösítés** – volt-e már ilyenben részünk? Mi miatt közösíthetnek ki minket? Mi miatt zárkózunk el mi másoktól? Milyen érzéseket vált(hat) ki bennünk, ha kiközösítenek? <http://ofi.hu/kikozosites> - képelemzés, beszélgetsenek a képekről, annak hatásáról. A kiközösítés témakör kapcsán a **tíz leprás** történetének átbeszélése. Ennél a történetnél a hála-hálaadás is lehet megbeszélhető fogalom, hiszen kihegyezhetjük a történetet arra is, hogy a 10 leprás közül pusztán 1 tér vissza, hogy hálát adjon Jézusnak a csodás gyógyulásért. Mi mindenért lehetünk hálásak? Sorolják fel a diákok azokat a dolgokat, amikért a mai napon hálásak. Át szoktuk-e következetesen gondolni, hogy miért lehetünk hálásak? Beszéljük meg a következő kis írást:

„Hálás vagyok

A feleségért, aki azt mondja: hot-dog a mai menü, mert itthon van velem és nem máshol, valaki mással.

A férjért, aki csak a tévét bámulja egész nap a kanapén, mert itthon van velem és nem a kocsimában.

A kamasz gyermekemért, aki a sok mosatlan miatt siránkozik, mert ez azt jelenti, hogy itthon van és nem valahol az utcán...

A rendtelenségért, amit egy buli után kell feltakarítanom, mert ez azt jelenti, hogy barátokkal vagyok körülvéve.

A ruhákért, amik egy kicsit feszülnek rajtam, mert ez azt jelenti, hogy van elég ennivalóm.

A templomban mögöttem ülő hölgyért, aki fülsértően énekel, hisz ez azt jelenti, hogy jó a hallásom.

Az ébresztőért, ami kora reggel felriaszt, mert ez azt jelenti, hogy ÉLEK!”

Forrás a teljes szöveggel: <https://turkiztoll.wordpress.com/page/35/?app-download=android>

Az **5. csoport** fogalma: **reménytelen- reménykedő-várakozás**

Ószövetségi példa lehet Jákób története, aki a feleségére várt hosszú éveket (1Móz 29), vagy Dávid várakozása Isten ígéretének beteljesedésére arról, hogy király legyen.

Meddig vagyunk készek várni valamire, ami fontos nekünk? Vártunk-e már valamire igazán sokáig? (egyáltalán mit tekintünk soknak, hiszen a 38 éve beteg ember több, mint kétszer olyan hosszú ideig várt, mint amilyen idősek a diákok). Mi ér annyit, hogy várjunk rá?

A csoportmegbeszélés után a **38 éve beteg meggyógyításának** története.

A történettel kapcsolatban bemutatathatjuk a Bethesda gyermekkórházat is.

- B) Kettes csoportokban (lehetőleg padtársak, barátok által alkotott csoportokban beszélgetés a következőkről: Te vesztettél-e már el valakit? Mi lehet még veszteség, ha nem konkrét halálesetről beszélünk? Ki segített megvigasztalódni?
- C) Csoportmunka: Az osztály 3 csoportban vicces, vagy megdöbbentő facebook-os felhívást, hírt, reklámot készít a három természeti csodáról. Pl.
- Halászok! Itt az igazi hal-ÁSZ!
 - KIRÁLY! Nincs több éhezés!
 - Utánunk a vízözön! stb.
- D) Élőkép – alkossatok élő szoborképet a csodákról! Melyik momentum ragadott meg benneteket legjobban?
- E) Táblázatos összefoglalás a csodákról:

A csoda	Kin segít Jézus?	Hogyan segít Jézus?	Mi a csoda célja?
A vérfolyásos asszony	12 éve beteg nő		
A béna meggyógyítása			
stb			

F) „Az én életem csodája” – házi dolgozat készítése

G) Riport a meggyógyulttal – készítsetek riportot a csodában részt vevő, korábban beteg emberrel!

H) Plakátkészítés – montázskészítés a csodákról (esetleg a csoportbeszélgetés alapján közösen)